Svar på skriftligt spörsmål om utveckling av systemet med försäkringsläkare

Till riksdagens talman

I det syfte som anges i 27 § i riksdagens arbetsordning har Ni, Ärade talman, till den minister som saken gäller översänt följande skriftliga spörsmål SS 184/2016 rd undertecknat av riksdagsledamot Sari Essayah /kd m.fl.:

> *Ämnar regeringen fortsätta utvecklingen av systemet med försäkringsläkare som inleddes förra regeringsperioden?*

Som svar på detta spörsmål anför jag följande:
Utvecklingen av systemet med försäkringsläkare har under de senaste åren varit ett av social- och hälsovårdsministeriets kärnområden. Vid social- och hälsovårdsministeriet har man kartlagt bristerna i systemet och utifrån kartläggningen gjort upp ett åtgärdsprogram för att utveckla systemet med försäkringsläkare. Förslagen i åtgärdsprogrammet har beretts i en arbetsgrupp och de konkreta åtgärderna har förts vidare som tjänstemannaarbete.
Motiveringen av förmåns- och ersättningsbeslut har varit ett centralt utvecklingsobjekt. Motiveringen till beslut har stor betydelse för partens rättsskydd, i synnerhet eftersom beslut i socialförsäkringsärenden görs utifrån en skriftlig utredning. För att förbättra motiveringen av besluten har lagstiftningen utökats med kompletterande bestämmelser om motivering av beslut som förpliktar Folkpensionsanstalten, arbetspensionsanstalterna och olycksfallsförsäkringsbolag. Bestämmelserna förutsätter att sakkunnigläkaren på en försäkringsanstalt som deltar i behandlingen av ett förmåns- eller ersättningsärende gör upp ett motiverat ställningstagande som fogas till fallets handlingar. Dessutom ska i ett avslagsbeslut som inbegriper medicinska frågor anges de omständigheter som huvudsakligen har påverkat bedömningen av ärendet och vilka slutsatser som gjorts utifrån dessa omständigheter.
Misstron till systemet med försäkringsläkare beror ofta på att man inte känner till systemet och försäkringsläkarnas roll. Kommunikationen har utvecklats under ledning av social- och hälsovårdsministeriet tillsammans verkställande aktörer i socialförsäkringsområdet, vilket har resulterat i information om socialförsäkringen som är lätt för medborgarna att förstå. Information om behandlingen av ansökningar och om beslutsfattandet finns tillgänglig på social- och hälsovårdsministeriets webbplats. Dessutom har en ny broschyr utarbetats som kan delas ut till exempel vid läkarmottagningar när man ger patienten råd om att ansöka om en förmån.
Med tanke på likabehandlingen av de försäkrade och motiverade beslut är det viktigt att läkarnas läkarutlåtanden för förmånsansökningar är omfattande och av hög kvalitet. Parterna som har deltagit i utvecklingen av försäkringssystemet har uppmanats bereda flera åtgärder som anknyter till utvecklingen av läkarnas kompetens och blanketterna för läkarutlåtanden samt förbättrandet av samarbetet mellan vårdande läkare och försäkringsläkare.
Ändringssökande i socialförsäkringsärenden har också varit ett av delområdena i utvecklingen av systemet med försäkringsläkare. Arbetsgruppen som utvecklat systemet med försäkringsläkare konstaterade i sin slutrapport att det med tanke på likabehandlingen av ändringssökanden är viktigt att det finns en instans som centraliserat ger utlåtanden till besvärsinstansen i försäkringsmedicinska frågor. Som en lösning under övergångsperioden har social- och hälsovårdsministeriet i en skrivelse av den 7

Svar på skriftligt spörsmål SSS 184/2016 rd

november 2014 bett universitetssjukvårdsdistrikten ge sådana utlåtanden. Tanken är att bereda en mer permanent lösning i samband med reformen av servicestrukturen inom social- och hälsovården och reformen av den övriga lagstiftningen om hälso- och sjukvård. För att utveckla ändringssökandet har man dessutom föreslagit att de muntliga förhandlingarna vid besvärsnämnderna ska öka, vilket besvärsnämnderna har ställt sig positivt till.
Regeringen anser det mycket viktigt att medborgarna anser att socialförsäkringssystemet och besvärsnämnderna är tillförlitliga och opartiska. Därför fortsätter arbetet med att utveckla systemet bland annat genom ovan nämnda åtgärder.

Helsingfors 19.4.2016

Social- och hälsovårdsminister Hanna Mäntylä